

BUREEL:

DIESTERSCHE STRAET, TE
SINT-TRUIDEN.

AENKONDIGINGEN

15 C^m PER REGEL.Brieven, artikels, geld,
franco toe te zenden.

HET REET

NIEUW- EN AENKONDIGINGSBLAD.

VADERLAND.

GODSDIENST.

VRYHEID.

INSCHRYVING:

OP ALLE POSTKANTOOREN.

REKLAMEN

40 C^m PER REGEL.

Opsteller Uitgever:

HUB. DE COCQ-CRETEN.

Dit blad verschijnt tweemaal per week, des Woensdag en des Zaterdag, by den Opsteller-Uitgever HUBERT DE COCQ-CRETEN, te Sint-Truiden. — Jaerlyksche inschryving voor St-Truiden, 3 fr.; vrachtyr voor alle andere plaetsen des ryks, 6 franken; voor Holland, 7 fr. 50 c.

Alwie voor een jaer een abonnement neemt aen dit blad, zal hetzelfde van nu tot Nieuwjaer gratis ontvangen.

De geabonneerden die hun abonnementsprijzen nog niet betaeld hebben zyn verzocht ons dien toe te zenden, om geene verhooving aen de kwitancie per post moeten te betalen.

Wat wy moeten vermyden.

Het overgroot militarismus, of de algemeene wapening, gelyk het zich in Pruisen bevindt, dreigt de wereld rond te gaen. In Frankryk gebiedt het Republiek eene algemeene liting welke waerschyneelyk door het bestuur dat de tegenwoordige verwoering moet opvolgen, zal gehandhaefd worden. In Rusland komt een keizerlyk besluit het opmaken eener nieuwe wet van rekrutering te bevelen, wet welke op het princip dat al de mannelijke bevolking de wapenoefening moet kennen, zal gegrond zyn. Italië zelf, ondanks zynen slechten toestand, droomt een miljoen soldaten. Hoe algemeen die krygszuchtige ziekte ook heersche, willen wy toch hopen dat ons land er zal van bevryd blyven. Men spreekt, wel is waer, van eene hervorming der burgerwacht, en men geeft zelfs aen de Commissie, onder het voorzitterschap van generaal Renard, het inzicht eene soort van landwerf te maken. Maer van nu tot wanneer dit ongelukkig gedachte wet zal geworden zyn, zal de openbare denkwijze, wy verhoppen het toch, zich met kracht genoeg in den tegenovergestelden zin uitspreken, zoodat het gouvernement dusdanige voornemens niet zal involgen. Wat ons aengaet, wy vinden dien halven wil van Pruisen na te volgen, in een onzydig land zoo als het onze, gansch onbehoorlyk, want dit is den pratyschen geest en de vreed- en werkzame zeden onzer bevolkingen ten hoogste tegenstrydig.

Bewaren wy ons leger, vermits wy het noodig hebben om de binnenorde te handhaven en onze onzydigheid in zekere omstandigheden te verdedigen; maer wachten wy ons van het land in kaserne te veranderen; wachten wy ons van onze jongelingen doen soldaat te spelen, wanneer zy het meest hunnen tyd noodig hebben om zich tot de burgerlyke ambten te bereiden, en dikwyls om hunne huisgezinnen te helpen. De Landwerf, België ingebracht, zou voorzeker door hare resultaten het nadeel, welk zy ons zou aendoen, niet vergoeden. Wat wy ook mogten doen, nooit zullen wy onze magtige geburen kunnen evenaren; laet ons toch de zedelyke overtreffelykheid eener beschaving op de principen en niet op het geweld gegrond, zorgvuldig bewaren.

Indien de Zuidelyke Staten van Duitschland de pruisische organisatie niet gehad hadden, waren zy misschien in dien oorlog

niet medegesleept; en wat hebben zy hier mee gewonnen? Vele duizenden menschen hebben zy verloren en hunne onafhankelykheid is zeer blootgesteld.

Dat zulk voorbeeld ons tot les diene. Vergeten wy de fabel niet van den vorsch die zich zoo dikmaels os wilde maken. Dat de Commissie der Burgerwacht aen 't genoegen van ons leger van 400 duizend soldaat man te maken grootelyk houde, dat verstaen wy; maer dat wyze en beproefde politieke mannen, zoo als die aen het hoofd van het bestuur staen, het schip onzer onafhankelykheid naer zulke eene klip zouden laten afwyken, dat kunnen wy niet gelooven. In alle geval voegen wy onze stem met die onzer confraters en roepen wy zoo alszy: *Past op!*

De kinderen in de school.

Alwie met de winterdagen eene wandeling doet door de straten der stad St-Truiden, moet zich vragen: Waerom loopen hier zoo veel arme kinderen van deur tot deur? Waerom worden zy niet naer de school gezonden? Wat kan van die bedelaers komen? Zou het niet goed zyn voor die arme schepselen het verpligtend onderwijs, den schooldwang in te voeren?

Niemand is er of hy zal antwoorden: die kinderen mogen zoo niet blyven loopen; zy moeten naer de school gaen; daer kan niets goeds van komen. En zie! sedert 27 jaren zie ik die kleine bedelaers overal de reizigers en de wandelaers te ontmoeten; ik heb er dikwyls over gezucht, maer ik ben onmagtig, en heb geen woord in hoegenaemd geen Raed; ik heb alleen eene pen om er over te klagen.

Is dan het onderwijs geene verpligtig? Die den godsdienst erkennen, kunnen hier niet aen twyfen. De Kerk moet onderwyzen, zy kan niet zwygen. De kennis der waarheden van den godsdienst is dus eene strenge zedelyke verpligtig, ja, eene volstrekte noodzakelykheid. Maer nooit heeft de Kerk dwangmiddelen voorgeschreven.

In onze dagen zoude dit overal onmogelyk zyn behalve in Rusland; de politieke instellingen en de zeden van Europa stellen zich tegen den schooldwang.

De argumenten die de heer Funck gebruikt om de kinderen naer de school te doen komen, zyn alleen waer en wettig voor het aenleeren der religie, of van den catechismus. Immers, wat is er gewigtiger voor de maetschappy dan de religie?

Wel is waer, men brengt het voorbeeld van Pruisen: maer ik meen niet dat het mogelyk zou zyn op den dag van heden den schooldwang in dat Ryk in te voeren. Die wetten zyn door eenen dwingeland aen een eenvoudig, arm en landelyk volk opgelegd. Wilt gy weten wat Frederik II van Pruisen

eigenhandig langs de wet over den schooldwang die hy invoerde, schreef? lees en onthou: « De catechismus en de vier regels der rekenkunde, dat is genoeg! een souverain die aen zyne boeren meer leert dan dat, is een dwaes: hy breekt zelf den tak waerop hy gezeten is. » Gy ziet dus dat de wetgever van het verpligtend onderwijs niets anders dan den *verpligtenden catechismus* voor zyne onderdanen wilde.

Zal de heer Funck gelooven dat de Pruisen hunne overwinningen aen den catechismus te danken hebben, en de Franschen hunne nederlaeg aen het gebrek van religie? Dat hy my een groot en roemwerdig volk noeme in de geschiedenis der wereld, dat niet te gelyk den landbouw en de religie bemind heeft. Het is dus niet aen den schooldwang, maer aen hunne religie en goede zeden dat de Pruisen hunne overwinningen verschuldigd zyn, en koning of keizer Willem I heeft gelyk er al de eer van toe te kennen aen den God den legerscharen.

Dat men zonder schooldwang de onwetendheid kan doen verdwynen, daer levert ons het distrikt Arlon een voorbeeld van. Nooit heeft er de schooldwang geheerscht, en op honderd militanen vindt men er geen twee die niet kunnen lezen, schryven en rekenen. Zouden wy dit ook in het distrikt St-Truiden niet kunnen bewerkstelligen? Ontbreken ons scholen? — onderwyzers? — vlyt? — werkzaamheid? — goede wil? — pligtgevoel? — Zorgen wy gelyk in Luxemburg al onze kinderen naer school te zenden.

De oorlog spaert niets!

Ons wordt eene cirkulair toegezonden, die in eenvoudige, maer hertroerende, woorden een vrylyk tafereel ophangt van de woestheid des oorlogs, en wy vragen, na de lezing, of het niet wraek roept in den hemel dat zoo veel schoons en goeds, baldadig door den soldaat wordt vernield en verwoest?

Te Peltre, by Metz, bestond een gesticht, onder leiding van de Zusters der Voorzienigheid, waer niet alleen de arme kinderen onderderrigt en verzorging bekwamen, maer waer ook de arme zieken uit gansch den omtrek, dikwyls zoo ellendig en verlaten, liefderyk verzorgd werden. Dit gesticht bevatte onder andere eene kapel die 530 personen kon bevatten, eene noviciaat voor 80 aspiranten en een inwoonend pensionnaet voor 150 leerlingen.

Toen de oorlog uiterste begon hiet gesticht zyne schulden af te doen en dacht er aen nieuwe vergrootingen te maken. Tusschen de fransche en duitche voorposten geplaatst, zelfs onder een der forten, werd het huis dikwyls baldadig aengevallen en door overgrote rekvisitiën benadeeld, toen eindelyk den 27 september, het pruisische

enkele reden om hem deze voldoening te weigeren.

Twee kosters vergezelden hem naer de kerk en openden de groote yzeren kast, die zyn mekahnisch kunstwerk bevatte. Hy zette zich op een bankje, bestafte eenige raderen, vervolgens eene veer met alle kracht aangrypend, boog hy die en brak ze in stukken. Plotseling stonden de wyzers, het klokkenspel, de beweegbare figuren, de cylindere en de slingers stil. De klok had hare beweging verloren en geen kunstenaar wist haer die terug te geven.

De legende is wreed en men is er over verbaesd dat zy in het zachtvaardig land van den Elzas gevonden wordt. Maer het volk neemt haer ook niet dan met moeite aen, terwyl het behagen scheidt in de verhalen die de deugd des priesters en den arbeid van de architecten van zyne *Münster* verheerlyken.

Het verklaert door een dier traditioneele verhalen den oorsprong aen een der voornaemste prebenden van het kapittel van Straetsburg.

In de verwachting dat zyn groot schouwplan zou worden uitgevoerd, liet de bisschop Bournher het koor der kerk, die door den brand verwoest was, weder opbouwen. Omstreeks dien tyd kwam Hendrik II, de heilige keizer, de waardige echtgenoot van de H. Cunegonde, te Straetsburg. Hy ging in de arme verwoeste kerk op het oogenblik dat de kanonniken het officie lazen en hy was getroffen over hunne zedigheid en ingetogenheid. Hy kwam den volgenden morgen en de volgende dagen terug; hy knielde godvruchtig aen den ingang van het koor en het voorbeeld der kanonniken stichtte hem meer en meer. Het waren personen van hoogaerkomst, alle zonen van graven en prinsen. Om de waardigheid van kanonnik in de kathedraal van Straetsburg te

opperhoofd kwam aenkondigen dat het dorp en klooster gingen in brand gestoken worden.

De zusters verlieten het huis zonder iets mee te nemen dan de kleeren, die zy aen 't lyf hadden, en een half uer nadien stond het liefdadige gesticht in brand: meubelen, sakristy, kleerkamer, bibliotheek, voorraad, — alles werd de prooi der vlammen. Met de zieke zusters mee zyn er 200 dezer liefdadige vrouwen, die meestal geene familie meer hebben, zonder voedsel, zonder moederhuis.

In een oogenblik dat men zooveel doet voor de gekwetsten van den oorlog, kan men die liefdadige vrouwen niet vergeten, welke zich daerenboven zoo menschlievend, zoo vol opoffering getoond hebben in de ambulansen en die nu tot loon aen de grootste ellende ten prooi zyn.

De bisschop van Metz zegt in eenen brief: « Myne oogen hebben geene tranen genoeg om te weenen over zooveel rampen en geen woord kan weergeven wat ik lyde in myn hert van bisschop, vader der geloovigen en van Franschan! Edelmoedige zielen, deelt in onze smerten. Geeft ruimschoots aen die nederige dochters die zich zullen by u aanbieden, en dat God u zegene, Hy, die geen glas water onbeloond laet. »

Mgr de aertsbisschop van Mechelen en Mgr Sacré, deken-pastoor onzer hoofdkerk, voegen hunne aanbeveling by die van Mgr van Metz.

(Handelsblad.)

KULLAGIE.

De fransche slagtoffers van den oorlog, aen wie wy thans het waerlyk groote genoegen hebben op ons grondgebiedje eene veilige wykplaets te verleenen, leggen het er regt heerlyk op aen, om ons te toonen dat ze dankbaar weten te zyn. Och! 't zyn zulke brave, beste, ordentelyke jongens; ze zyn zoo bliksems geestig en flink! Niemand, die de eer heeft genoten met hen in betrekking te zyn, of hy heeft er den mond van vol: zulke engelen van menschen zyn het.

Laet het ons echter zeggen, want de waarheid moet voor alles. Er zyn groote en kleine gazetten in ons land die, niettegenstaende al wat ze over onze fransche gasten hooren en zien, hardnekkig doof en blind zyn. Wy willen eens beproeven om de wol die zy zich moedwillig in de ooren steken, er uit te halen; om den doek dien zy halsstarrig vóór hunne oogen houden, ervan af te rukken. Er is niet weinig gesproken geworden van fransche gekwetsten die zoo verre zouden gegaen zyn, van hunne langzaam weergekeerde krachten gebruik te maken om hunne oppassers eene schudding te geven en om hunne oppasters te beleedigen.

Het is wel waer dat, onder anderen, M. Gerber, de bestierder van het Ter-Kamerengesticht en de graef van Grünne, de eigenaer van het hotel in de Nieuwstraat, waervan eene ambulans gemaakt is, het is waer, zeggen we, dat die twee heeren met

bekomen, moest men ten minste zestien adelyke kwartieren van de zyde van den vader en even zooveel van de zyde der moeder tellen. Wat den bisschop betreft, die wierd gekozen uit de grootste familien van den Elzas, van Lotharingen en van Duitschland; hy had in de stad het regt van jurisdictie en het regt om geld te munten. Hy was prins van het ryk.

Hendrik II, na met klimmende bewondering de godsvrucht van de leden van dit kapittel gade geslagen te hebben, besloot om van zyn troon afstand te doen en eenvoudig kanonnik te worden. Hy deelde dit plan aen de heeren mede, die in zyn gevolg waren, en allen trachtten hem daervan af te brengen. Maer hy liet zich door hunne redeneeringen niet afschrikken. Op zekeren morgen begaf hy zich naer het koor der kerk; daer wierp hy zich voor de voeten van den bisschop, verklaerde hem zyn besluit en smeekte hem dat hy zou worden opgenomen onder het getal der kanonniken. De bisschop drong sterk by hem aen dat hy dit verlangen zou laten varen; daerna ziende dat hy hem niet kon overreden, nam hy hem by de hand, bragt hem voor het altaer en zeide op plegtigen toon:

« Gy hebt wel nagedacht over de verpligtig, die gy op u wilt nemen en gy zyt vast besloten? »

— Ja, gaf Hendrik ten antwoord.

« Gy weet dat gy onmiddelyk, na uwe opname in dit kapittel, geheel aen myne bevelen onderworpen moet wezen? »

— Ik weet zulks.

« Welaen! ik benoem u tot kanonnik der kathedraal van Straetsburg en krachtens myn bisschoppelyk gezag; beveel ik u het ryk te behouden dat God u toevertrouwd heeft. »

LEGENDE

VAN DE

KATHEDRAEL VAN STRAETSBURG

(Vervolg.)

Geheel dit reusachtig gebouw, zegt hy, rust op een gewelf van rotsen dat een der grondslagen der aarde is. Onder dat gewelf bevindt zich een uitgestrekt meer.

Te middernacht, wanneer alles in de stad rust, hoort men het geklots dezer wateren en het gedruisch van de riemen der schippers die ze bevaren. Tegenover de kerk, in de kelders van een huis dat door een apotheker bewoond wordt, is eene opening langs welke men kan afdalen naer den oever van het onderaardsche meer, waer men waerschyneklyk verrassende dingen zou ontdekken. Maer niemand heeft zich nog aen deze verschrikkelike onderneming durven wagen.

In 1291 plaetste men boven het portaal van de kathedraal drie ruitersstandbeelden van Clovis, Dagobert en Rudolph van Habsburg. In 1824 heeft men dat van Lodewyk XIV er aen toegevoegd. Het volk heeft daeraen geene enkele fictie verbonden. Maer het verhaelt dat de eerste de beelden zyn van koningen, die onmetelyke rykdommen bezaten, en dat zy alles tot den laetsen penning geofferd hebben aen den opbouw der kerk.

Volgens de volksverlevring is het beeld van den man te peerd op een van de pilaren van den voorgevel uitgehouwen, dat van een molenaar, die de eerste steenen van Kronthal haelde om de nieuwe domkerk te bouwen; de twee beelden op een der torens uitgehouwen, die zich boven het dak verheffen,

zyn die van Erwin de Steinbach en zyn zoon Joannes. Die beroemde architect draegt in zyne hand het plan van het gebouw, en Joannes die aen zyne zyde staet, houdt zyne registerhand voor zyne oogen als om ze tegen de stralen der zon te beveiligen en te gelyker tyd wendt hy zynen blik naer de hoogte als om te zien hoe hoog het werk van zyn vader zich zal verheffen.

Door een poëtisch denkbeeld schryft het volk de bekoorlyke dekoratie en het bevallig beeldhouwwerk boven de beide poorten tegenover het bisschoppelyk paleis, aen de maegdelyke hand van Sabine toe.

Ook de klok heeft hare legende! de beroemde astronomische klok, in 1351 gemaakt, in 1571 vervingen door die van den mathematicus Dasipodius, en in 1842 vermaakt, zoo als wy haer thans zien, door Schwilgué.

Eenige senateurs van Straetsburg hadden het geluk een buitengewoon werktuigkundige, een man van genie, te vinden om deze klok te maken. Toen zyn werk gereed was, wekte het de algemeene bewondering. In geene enkele stad, ja in geen enkel ryk had men ooit zoo iets gezien. De magistraten, die er trotsch op waren zulk een wonderwerk te bezitten, verlangden dat geen andere stad zich op het bezit van iets dergelyks zou kunnen beroemen. Om dit gevaer te voorkomen, gaven zy bevel om den genen, die het vervaerdigd had, gevangen te nemen en hem de oogen uit te steken. De ongelukkige kunstenaar, van zyn gezigt beroofd, verzocht de belooning voor zyn talent als eene gunst dat men hem by zyne klok zou brengen, zeggende, dat hy daeraen nog een belangryk gedeelte moest toevoegen. Men vond geen

eene vrucht slagen door hunne gasten zyn getrakteerd geworden. Maar zien we de zaak eens goed in. M. Gerber schijnt iemand te zyn die het geluk niet gehad heeft, in een fransch pensionnaet goede manieren te leeren. Hoe wilt gy nu dat lieden, zoo fyn beschaefd, zoo zeer op hun *point d'honneur*, als zelfs de minste der fransche krygers is, met dien lomperik zouden gehandeld hebben? Waerlyk in plaats van hem te beklagen, zouden we geneigd zyn, hem met de ontvangene stompen en stampen geluk te wenschen. Want dat zal voor hem eene les van welgemanierdheid geweest zyn, en als hy nu niet obstinaet in de boosheid is, zal het weldra niemand meer in de oogen springen, dat zyne opvoeding niet gansch geweest is wat ze, naar het verzoek van het *beschaefste volk der wereld*, had moeten zyn.

En de graef von Grunne! Met dezen is het geval nog gemakkelijker te verklaren. Wilde die nu zyne pensionnairs niet behandelen als kleine kinderen, die met de kicken naar het bed moeten! En moesten zy niet dadelyk bemerken dat hy er maer op uit was hen te plagen, daer hy eigentlyk ook een Duitser is! Ook hierin dus hebben de gazetten die daer zoo'n leven over gemaakt hebben, volstrekt ongeluk. Overigens, als men de eer heeft leden der *groote natie* onder zyn dak te ontvangen, vereischt de beleefdheid dat men opboudde zich als heer en meester in zyn huis te beschouwen, vooral als men daerby ongelukkig genoeg is tot een, zeggen wy het woord maer, *barbarenvolk* te behooren.

Nog minder valt er, volgens ons, af te wyzen op het gedrag van sommige heeren gekwetsten jegens hunne ziekendienststers. Wat drommel! het zyn immers menschen van vleesch en been!... Een goed verstaander heeft maer een half woord vanden. En ten slotte zyn wy nog veel meer op ons gemak om de niet gekwetste soldaten, die vóór de overmagt bezwykende — altyd 10 Pruisen tegen 1 Franschman, gelyk men weet! — op onzen grond gevugt zyn. Men klaegt ze zeer ten onregte aan van wederspanning van den eenen kant, van eedbreuk van den anderen. Want men vergeet alweer hierby in aanmerking te nemen, hoezeer onze denkbeelden van de hunne verschillen. Wy zyn nog niet genoeg beschaefd om te begrypen dat wederspanningheid noch min noch meer is dan een bewys van wilskracht en gevoel van eigenwaarde. En wat de beëdiging van eedbreuk aengaat, die men vele officieren naar het hoofd smyt, zal men toch wel met ons aannemen dat men een stommerk zou moeten zyn, om eene verbandenis na te komen, waarby men geen profyt heeft....

Het is ons dan ook hoogst pynelyk geweest te vernemen, dat men de geïnterneerde fransche helden achter slot en grendel gezet heeft, en dat men de de fransche officieren, die het niet raedzaam achten aan hun eerewoord getrouw te blyven, belet over de grenzen te loopen. Dat moet hun zeker een slecht gedacht geven van onze beschaving, en wy vreezen erg dat wy nu meer dan ooit in hunne oogen voor stommerikken, lomperikken en domkoppen zullen doorgaan. 't Is om in den grond te zinken van schaamte?

Over de zaak der vier fransche vlugtelingen, te Eindhoven, welke zaak ook in België, een diepen indruk heeft te weeg gebragt, lezen wy nu weer in een hollandsch blad:

« Naer heden in de dagbladen wordt gemeld, zyn de vier vlugtelingen gefusilleerd. Hoe smertelyk moet ons dat berigt aendoen. Of is het gering te achten, hoe deze niet wegens moord of diefstal gevangenen, in den dood zyn gedreven? Het waren mischien brave, achtenswaardige mannen; liefde, tot ouders, kinderen of bloedverwanten trok hen mischien huiswaerts, en dreef hen om aan de gevangenschap te ontsnappen. De zucht naar vryheid is den mensch ingeschapen. En nu zal Nederland, sedert eeuwen reeds het toevlugtsoord van banneelingen en vervolgd, in onze dagen den geheiligden en edelen pligt verzoeken, om hen, die koude en hongertrotserden om den vryen grond van Nederland te bereiken, die zich reeds zoo naby hun doel waenden, in het graf terug te slingeren. — Waerlyk, niet alleen dat de dood van die vier mannen hem met wroeging moet vervullen, die daertoe aenleiding gaf, maar het is eene smet op Nederland, die niet

Hendrik was zeer bedroefd over dat onverwachte vonnis. Om zich daerover te troosten, deed hy ryke geschenken aen de kerk en stelde een eeuwigdurende prebende in voor de kanonniken, die hem achtervolgens van leeflyd zonden vervangen in den zetel, waerop hy verlangd had te zitten. Degene die de prebende genoot, noemde men den koning van het Koor.

Zoo zyn de kanonniken van de *Minster* van Straetsburg vereerd geworden; maer de bouwmeesters van dat bewonderenswaardige kunstgewrocht hebben ook hunne belooning, eene wonderdadige belooning erlangd.

In het jaar 1007, in de week van het feest van den H. Joannes den Dooper, sloeg de bliksem in de door Karel den grooten gebouwde kerk en legde haer in asch. In 1439, in dezelfde week was de nieuwe kerk geheel voltooid. Ter herinnering van diuwte gebeurtenissen, viert het volk met veel luister 't feest van den H. Joannes en dien dag hebben ook de dooden hun feest. Te middernacht stygen allen, die aen de kathedrael gewerkt hebben, bouwmeesters en metselaers, tekeners en steenhouwers, uit hunne graven en vereenigen zich rondom hun monument. Aen hun hoofd verschynen den vermaerden Erwin die zyn trouwe medehelpe was, en Jean Hultz, die de spits van de basiliek bouwde, en de schoone Sabine aen wie het volkslygelooft de schoonste vormen geeft. Zy nadert, de edele kunstenaers, gehuld in een wit kleed, in de eene hand een hamer en in de andere een beetel houdende. waarmede zy zoo vele indrukwekkende beelden van het Oude en Nieuwe testament heeft gebeiteld; het symbolische figuur van de christelyke kerk, Salomon en de apos-

ligt zal worden uitgewischt. Zal de regering tydelijk toeschouweres blyven of op krachtige wyze het bewys leveren dat dergelyke barbaarsheid zoowel by haer als by het nederlandsche volk afschuw opwekt?

Wy zien in eene depeche uit den Haag dat de kommandant der garnierie, op bevel des konings, opgeschorst is in zyne functien; het onderzoek zal dus natuerlyk volgen.

Chroniek van den Cercle.

St-Truiden, den 13 december 1870. De protestatie aen de Mogendheden ten einde den Paus in zyne Staten te herstellen, is, gelyk men er zich ten anderen aan verwacht had, met geestdrift door alle Sint-Truidenaers, op eenige na, onderteekend geworden. Ja, eenige hebben de tristische couragie gehad van te weigeren; zy hebben zoedanige flauwe voorwendsels bygebragt dat ik het noodig acht u er eenige van te melden, al was het maer om uwe compassie te verwekken.

De eene refuseerde omdat hy in die protestatie niets anders dan politiek zag; een ander zei: wat kan myn signatuur er aen helpen om den Paus doen terug te geven wat hy verloren heeft; het is belagchelyk dat de katholyken van zoo een vliegelandje, gelyk ons België, willen drukken op de groote Mogendheden; een derde heeft zich onder allen gedistingueerd; ziehier wat hy uitgekraemd heeft: « Met zulke *fourberie* moet gy my hier niet aenkomen, zeide hy; gy zyt niet anders op geslepen dan om de menschen te bedriegen over 't lot van den Paus, het is niet waer dat de Paus in het gevang is, by is zoo liber als wy en zyne positie is nu veel schooner dan van te voren, want moa brengt het hem nu op zynen schoot. » Enz. enz.

Wat naem verdienen zy die in deze omstandigheid, geen blyk van hielden aen den Vader der katholyke kerk derven geven, noch geen schreeuw van verontwaardiging derven uiten tegen de roovers van den Heiligen Stoel!

Het gernicht loopt dat de liberale kandidaten van October 1869 zich de kandidatuur voor de kiezing van een gemeenteraadslid, in de eerste dagen van January, zoo sterk dispuiteeren dat er alweer een *banquet de reconciliation* moet plaats hebben in den *Willeman*. By die gelegenheid zouden M. Noyer en zyn staf afkomen om het hair uit de boter te trekken en in der minne te examineeren, wie van de gebuisde kandidaten het weerdigste geacht wordt om op nieuw *gedraïneerd* te worden.

Om de diensten te beloonen die de *zouzu* van n° 400 ons in de *Vedette* bewezen heeft, hadden wy hem eene goede plaats aen de hand gedaen, waer hy geheel op zyn gemak was. Maer het schijnt dat hy daer niet meer kontent is, want hy heeft er zondag schrikkellyk over geknord en gemord in de *Vedette*. Er valt niets anders te doen dan hem te disgracieeren, want met zoo eenen woelgeest is geen goed garen te spinnen. *Allo Lamme, trek er eens van door, aquo descende!*

Men heeft al meer dan eens gezien dat *juge en advocaten van regt krom regt maken*. Maer wat men nog niet gezien heeft, is dat krommen elkander regt maken: Ehwel! het schijnt dat wy daer in het kort een staeltje gaen van hebben.

De korespondent van de *Vedette* gaet voort met op de *zousous* (zoo worden de leden van den Cercle door de liberale *brailleurs* gebeten) te schieten maer zonder ze treffen; of wel brandt de poeijer op de pan af, of wel springt zyn geschut in stukken en blesseert er andere dan de *zousous*.

Maer waarom willen de liberalen hunnen *pot cassé* door de leden van den Cercle doen betalen?

Antwoord: Vooraleer de Cercle bestond, ging het nog al gemakkellyk om eenen liberael of eenen mixte, met min of meer distinctie, te doen passeeren, bety in den provinciale raad, bety in den gemeenteraad. Maer het opkomen van den Cercle heeft daer een einde aen gesteld. Van daer de woede van de liberalen tegen de leden van den Cercle die de beschermende kracht van de groote katholyke party in St-Truiden uitmaken, — *dit pluimken mogen zy aen hunnen hoed steken* — en die deze op hare hoesde houden tegen al wie er durft tegen opkomen.

Lamme uit den Escel spreekt, in zyne korespondentie, van zekeren *comte Sauvage*: Weet gy waarom hy die wilde qualificatie gebruikt? *C'est que M. le comte s'oppose à la réalisation de certain projet conçu au Marché-aux-avoines. Voilà le casus ANGELI et voilà ce qui empêche Lamme de se pourlécher les badigoes!!!*

Salut, — tot d'ander week, — en de kost! PAULUS.

telen en den dood en de hemelvaart van Maria.

Al de werklieden buigen met eerbied voor haer. Allen herkennen en groeten elkander met hertelykheid. Allen gaen de verschillende deelen der kerk bezigtigen, waeraen zy gearbeid hebben. Zy gaen het heiligdom binnen, bezoeken de kapellen, beklimmen de trappen van het plat en de torentjes die er boven uitsteken. Zy herinneren zich met naemlooze ontroering den tyd, waerop zy die steenen beïelden, die slanke zuilen oprigten, die booggewelven rondten, het loofwerk vormden van de kapiteelen en de tallooze beelden van heiligen, martelaren en patriarchen fatsuoneerden. De sterren die aen het uitspanfel flikkerden, de St. Jansvuren, die op de omliggende heuvelen worden ontstoken, verlichten hen op bezoek. Zy verheugen zich zulk een vroom gebruik gemaakt te hebben van hun leven en hun groot sch werk zoo wel bewaerd te zien. Eindelyk staet het uer, waerop zy in de stille hunner graven moeten wederkeeren; zy groeten elkander wederom en nemen afscheid met de woorden: « Tot het anstaende jaer, op het feest van den H. Joannes. »

Liefelyke en praktishe legende, ingegeven door een gevoel van dankbaarheid en bewondering. Op zoondige wyze vereeuwig het volk degenen, die zyn hert getroffen of zyne geestdrift opgewekt te hebben. Het kan er niet toe besluiten te geloooven dat degenen, die het lief gehad heeft, geheel en al aen de kilte eenwigheid in den dood zyn overgegeven. Het schryft hun in het sombere graf het besef van het leven toe. In de ure des gevaers of van den nood doet het een beroep op hunne genegenheid, kortom het schryft hun nog een invloed toe op den loop der wereldsche gebeurtenissen.

Oorlogsberigten.

De oud kolonel der Pauselyke Zouaven, Charette, is naer Poitiers gevoerd, om zyne wonde te laten verzorgen. Zyn leven schijnt niet in gevaer te zyn. Men zegt dat van de vier Charettes, allen in het legder Loire, er dry gekwetst zyn, terwyl de vierde lydt aen eene ziekte, door welke hy onder de wapens aengetast is.

De korespondent van den *Times* zegt dat eenige fransche soldaten zich, in het gevecht voor Creteil, in massa groepeerden en zich daer hardnekkig verdedigden. Toen de Pruisen naderden en de groep uiteen sloegen, vonden zy in hun midden de peerdengeraemten der artillerie liggen. Men had terwyl de kameraden vochten, het vleesch der peerden afgesneden en niets dan de geraemten achtergelaten.

Versailles, 12 december

De Koning aen de Koningin.

Na gevechten van vier dagen rond Beaugency, die ieder keer viktoreus voor ons eindigden, ofschoon wy niet veel grond wonnen, uit hoofde van het overgrootter getal krygsmagt van den vyand, is deze onverwachts in de richting van Blois en Tours teruggetrokken, waerschynlyk ten gevolge van aenzielyke verliezen.

Te Beaugency bieden zich vele vlugtelingen aen, even als te Rouaen. Dikwyls werpen de mobiele garden hunne wapens weg en keeren naer huis; maer toch blyven er een goed getal (??). Volledige dooi.

Versailles, 12 dec.

Gisteren is de vyand voor onze troepen te Beaugency terug getrokken.

Onze troepen volgen hem.

Den 12 december is het bombardement van Montmedy begonnen. Vyandelyke detachementen zyn voor Lafere verschenen.

Straetsburg, 12 dec.

Pfalzburg heeft vandaag gekapitulereerd. De stad heeft zich op genade overgegeven. Morgen vroege wordt de stad bezet.

Bombardement.

De *Daily-Telegraph* heeft eene depeche ontvangen, meldende dat 80 batterijen gered zyn om Parys te beschieten, en dat die beschieting in de toekomstige week zal beginnen.

Bordeaux, (zonder datum)

(Officieel). Het laetste belangryk gevecht van het legerkorps van Chanzy (10 december) heeft geduerd 8 1/2 ure des morgens tot 5 1/2 des avonds.

Wy namen 400 Duitschers krygsgevangen en hebben Origny heroomen.

De gevangenen getuigen dat het verlies der Duitschers aanzienelyk is.

Onze mitrailleurs maakten den 9 en 10 december een groot getal slagtoffers; onze verliezen zyn gevoelig.

Uit de vallei der Loire wordt gemeld, dat de vyand eene beweging schijnt te doen op den linkeroever. Geen nieuws van het leger van Bourges.

In Normandië bezet de vyand Evreux en heeft Elbeuf en Olssel ontruimd.

Proklamatie.

De volgende proklamatie is te Havre aengeplakt:

FRANSCH REPUBLIEK.

VRYHEID. — GELYKHEID. — BROEDERLYKHEID.

Medeburgers,

De vyand heeft onze voorposten aengerand: Wy zullen eindelyk de eer van Normandië kunnen wreken en aen Frankryk bewyzen dat de republikeinsche steden niet kapitulereeren.

Goed gewapend met de zee achter ons en de vyand voor ons, moet men weêrstand bieden tot den dood.

Wy hebben het herhaelde malen beloofd: laten wy de hoop weerdig zyn, welke het land op ons vestigt.

Ik heb aen het gouvernement der nationale verdediging gezwoeren wy zullen zegeprelen.

Het heeft akte van myn woord genomen.

Ik weet dat ik op u rekenen kan.

Rekent op my.

Want ik ben sterk door den onderstand der weerdige vertegenwoordigers onzer stad, door de verkleeftheid onzer militaire oversten en den republikeinschen geestdrift der nationale garde, en van onze gansche bevolking!

Ik zie dus met vertrouwen het uer naderen, waerop de republiek verkondigen zal, dat Havre even als Chateaudun, den dank van het vaderland heeft verdiend?

TE WAPEN!

Leve de Republiek, een en onverdeelbaar.

De onder-prefekt,
E. RAMEL.

Uit Versailles.

11 december.

Tien graed koude en daerby de hand aen 't geveer! In Versailles zyn de straten als uitgestorven; een dikke nevel hangt over de *place d'Armes*; de lanteerens doordringen den mist met flauwe lichtpunten. De hard bevrozen sneeuw knettert onder onze voeten; de boomen in de *avenues* staen, als met witte lakens omkleed, in gelid en op onze kameruense teekent de winter ysbloemen.

In het café *Globe* vereenigen zich 's avonds de officieren; uit de estaminet der « *Schoone Clarisse* » klinken koors. Een hiedjeszanger, met de gitaar in den arm, zingt fransche *chansons* en het koor valt in met de woorden « *was kommt das von der Höh* » ofwel « *ach, wie est es so schwer*. » Wy zyn lustiger als wy afgelost, naer Versailles terug komen; maer toch denkt men meermaels reeds aen het Kerstmisfeest, aen de gelieven, die te huis nu zoo droevig rond den *Christbaum* zitten, en te vergeefs wachten, terwyl er niemand weerkomt... (Sedert dien brief is de dooi ingevallen.)

De *Daily-Telegraph* heeft de volgende depeche van Versailles ontvangen:

Er bestaat geen twyfel meer dat als de Paryzenaers door de gebeurtenissen der laetste week, nog niet overtuigd zyn over de noodeloosheid hunner pogingen om de kapitulatie te vertragen, de Duitschers zonder aarzelen het wrede werk zullen vervullen dat zy zoolang hebben verschoven: het bombardement van Parys.

Ik ben in staet u, zonder eerige onbescheidenheid te zeggen dat in dezen oogenblik, de bouwitsers der deutsche batterien het middenpunt zelve van Parys

bestryken, dat de *Notre Dame* een mikpunt worden zal, even al de kathedrael van Straetsburg.

Volgens meo vertelt, zal het bombardement waerschynlyk op maendag, 19 dezer maand, beginnen.

De krygsgevangenen van Ham.

Men leest in den *Progrès du Nord*:

« Wy hebben, by toeval, aen den boek van den boulevard en de *rue Nationale*, de aankomst bygevoerd van de pruisische soldaten, welke te Ham krygsgevangen genomen, en naer de citadel gebragt werden.

« Eene talryke, zelfs te talryke volksmenigte, was toegesnel om dit treurig *défilé* by te woonen; doch, laten wy ons haesten er by te voegen, dat deze volksmenigte, uitgezonderd de scherpe kreten van eenige kinderen, de krygsgevangenen met het eerbiedigste stilywygen heeft ontvangen.

« Indien het waer is, gelyk men ons verzekerd heeft, dat er aen de *porte de Tournai* betreunswaerdige manifestatiën hebben plaats gehad, dan kunnen wy dergelyk gedrag niet genoeg schandvleken en leveren de plegers ervan aen de openbare verontwaardiging over.

« Wat is de oorlog eene harde en verschrikkellyke les, en hoe zouden de volker, welke elkander vermoorden, de afschuwelyke gevolgen er van moeten overwegen, alvorens zich blindelings over te leveren aen die, welke over hunne lotbestemming beschikken!

« Deze overweging scheen ons vooral gepast toe, toen wy de krygsgevangenen van Ham zagen voortbrekken. Veertien officieren, droefgestig en neêrslagtig, schenen ons de verzoening af te smeeken en ons te zeggen dat hun wil voor niets was in deze menschenlagtery, welke door onmededogende potentaten voorgeschreven en bevolen was.

« De groep soldaten welke hen volgde, allen jong en met lomp overdekt, schenen ter neêr geslagen te zyn, waerschynlyk by de gedachte aen het afwezige vaderland, ongetwyfeld by de herinnering aen eene weenende moeder, of aen eene echtgenote, welke den dader of de daders van dezen afschuwelyken oorlog verfoekt. »

Havre, 14 dec.

30,000 Franschen trekken voorwaerts, om de Pruisen in hunnen optogt te beletten en hen af te snyden.

De Pruisen bedreigen Havre. Men geloofd dat zy van den aenval dier stad zullen afzien.

Nieuwstydingen van St-Malo en van het Noordwesten van Frankryk, bestadigen de aengroeiende krachtigheid. Aenzielyke krygsmagten, materieel en peerden, rukken voort, om zich by het Loire-leger te voegen.

Beryn, 14 dec.

Men meldt dat Montmedy heden gekapitulereerd heeft.

Eene depeche van M. von Bismark opzigens de schending der onzijdigheid, door het Luxemburgsche gouvernement zegt:

« Het deutsche gouvernement voorbehoudt zich, jegens een dergelyk gedrag, elke vryheid van handelen. »

(Langs Engeland).

Havre, 14 december.

Er zyn geene veranderingen te Havre of te Honfleur. Alles is kalm. De fransche generaal Moignart rvyk voortuit met 30,000 man, om den vyand tegen te houden en, indien het mogelyk is, hem den basin van zyne operatiën af te snyden.

Havre is van een overvloedig oorlogsmaterieel voorzien. De Seine is door kannonneersloepen bewaakt.

Rysel, 14 december.

De tyding, volgens welke La Fère heringomen is, was voorbarig. Het leger van generaal Faidherbe is de stad voorbygetrokken, zonder dezelve aen te tasten.

Londen, 13 december.

De *Times* zegt: Van de forten van Parys wordt byna niet meer geschoten; er zyn talryke kanons van Issy, Vanvres en den Mont-Valerien afgehaeld; er is een monsterkanon op den Mont-Valerien gemonteerd, hetwelk tot op 9000 stappen schiet.

De Duitschers weten volkomen niets van hetgeen er te Parys plaats heeft.

Hetzelfde blad denkt dat de koning der Nederlanden sedert eenigen tyd het inzicht van Pruisen kende, om het traktaat van 1867 op te zeggen, indien de fransche konsul niet in magte was te beletten dat de fransche krygsgevangenen ontsnappen.

Het blad voegt er by dat Engeland niet alléén den vrede van Europa kan handhaven; ongelukkig is het twyfelachtig dat de mogendheden het zullen ondersteunen.

De *Standard* denkt niet dat Engeland toegestemd heeft, Pruisen Luxemburg te laten nemen op voorwaarde dat Lotharingen fransch bleve.

De *Post* zegt dat de houding van Engeland moet zyn: dat het aen Pruisen het regt ontkent het traktaat van Londen op te zeggen. Het is waerschynlyk dat Rusland alsdan eene konferencie zal voorstellen.

De *Daily News* stelt voor dat er over de kwestie van Luxemburg, hetzelfde tyd als over die van het Oosten zou beraadslaegd worden.

Versailles, 13 dec.

(Officieel). Verscheidene onzer detachementen hebben na ees kort gevecht Beaumont en het Westen van Evreux bezet.

De vyand die voor Lafere was verschenen is in aftogt.

Te Montmedy hebben wy 65 kanonnen en 3,000 gevangenen genomen, 237 Duitschers en 4 officieren zyn verlost geworden.

Belfort blyft zich verdedigen en de troepen doen vele uitvallen.

Wy hebben het bosch Bosmont en het woud Autehures genomen. Onze verliezen belooopen op 2 officieren en 77 man.

Stadsnieuws

Toekomenden zondag, 18 december, om half acht ure 's avonds, zal er, in het CASINO, eene binten-gewoone zitting gegeven worden van goocheltoeren, uitgevoerd door PAPA COURTOIS van Brussel.

Opdat iedereen dit snoon feest zou kunnen bywoone, zal M. Courtois, zich in het fransch en in het vlaemsch uitdrukken. — Eerste plaats: 1 frank, tweede plaats: 50 centiemmen. Men kan ook kaertica op voorhand krygen by M. Muls, in het Casino.

In ons n^o van zaterdag 11., sprekende van de herinrigting onzer plaetselyke politie, hebben wy ten laste van Kersteuns zilke gewigtige feiten aengehaeld, dat, zoo zy waer zyn, de onderkommissaris onmisbaar moet afgezet worden. Tot hertoe is ons nog

L'Histoire populaire de la Guerre Franco-Prussienne est destinée à tous, et paraîtra à partir du 25 Août 1870, par livraisons hebdomadaires de 8 pages, grand in-4°, illustrées d'une ou plusieurs gravures, texte sur deux colonnes.

Une magnifique Carte du Théâtre de la Guerre, dressée par DUFOUR, gravée sur acier et coloriée, de 77 cent sur 55, permettant de suivre jour par jour les opérations militaires, adresser immédiatement, pour la France, 5 fr. en mandats ou timbres postés, et, pour l'étranger, 7 fr. en mandats de poste, coupons ou valeurs sur Paris, à M. MARLE, éditeur, 39, rue Trézel, Paris.

NOTA. — La souscription à la première série sera close le 15 Octobre 1870.

Men vraegt een bekwaam Werkman, kennende lezen en schrijven en voorzien van goede getuigschriften, by M. BALTUS.

TE BEKOMEN

by P. SMOLDERS, Hovenier, buiten de Thiense poort, Molesnaert, 116, allerlei soorten van Plantfruitboomen zoo als Abrikozen en Persieken boomen hooge en lage stammen, Pruimen, Bigeloten, Pyramiden, allerhande Kersen, Peeren, en Appelboomen hooge en lage stammen, als ook Doornen en Karnoelen hagen en allerhande soorten van Koolplanten en Hofzaden te veel om te benoemen.

Te koop by J. HOUBRECHTS, Diestersche poort, extra goede GUANO, KOLEN en GRUIS, en KALK, per wagon, 1/2 wagon en 1/4 wagon; alles van de beste kwaliteit.

GEENE MEDECYNEN MEER

GEZONDHEID en KRACHT

teruggegeven zonder medecynen, zonder purgatie en zonder kosten aan de volwassenen en aan de kinderen door de smakelyke gezondheidsbloom

Revalenta Arabica Du Barry van Londen

DIE VYFTIGMAEL DEN PRYS VERSPAERT IN ANDERE GENEESMIDDELEN

Zy geeft de volkomene gezondheid terug aan de maeg, de zenuwen, de longen, de lever, klieren, blaas, hersens, bloed- en slymlijzen, alsook den eetlust, goede verteerling en rerkwikkende slaep, genezende de moeijelyke spysverteeringen, alle maegzichten, krampen, verstoppingen, aenbeijen, klieren, winden, opgeblasenheid, hertkloppingen, stoelgang, zwellingen, bedwelming, oortuilen, maegzuur, slymziekte, hoofdpyn (migraine), doofheid, spysopwervingen, waly en braek na het eten op zee en zelfs by zwangerschap, pynen, ontsteking der ingewanden en blaas, trekken in de maeg, slapeloosheid, longziekte, hoest, kortborstigheid, zinking, teering, huidziekte, schurft, abcessen, zenuwkael, uitputting, rhuematismus, jicht, koorts, grip, verkoudheid, slymvoed, moederkael, zenuwsmart, vallende ziekte, te kort in bloed, flaute, zweet, water, piseloed, ontsteltis der keel, adem en keel, hinder- en vrouwenziekte, witte maendstonden, wegblyving der natuervertieringen, gebrek aan frischheid en kracht, Dit meel is ook biter dan melk- en broodtop voor het voeden der kinderen en t' verkleeken der zrakken van allen ouderdom.

Uittreksel van 70,000 genezungen van ziekten die aan alle andere behandeling weerstaen hadden. — GENEZING VAN DEN PAUS. « Rome, 21 July 1866. De gezondheid van den heiligen Vader is uitmuntend, vooral sedert dat hy, zich onthoudende van alle ander hulpmiddel, zyne eetmalen doet met de Revalenta Arabica Du Barry, die zulke wonderbare uitwerkselen op hem gemaakt heeft. Zyne Heiligheid kan niet genoeg de voordeelen pryzen door dit uitmuntend meel hem verschaff, waerby by ieder etmaal eene schotel neemt. (Briefw. der Gazette de Midi.) GENEZING N° 58,614 VAN MEVR. DE MARCKGRAVIN DE BREHAN. « Napels, 18 april 1862. Mynheer, ten gevolge eener leverontsteking was ik in eenen staet van uitteering gevallen die 7 jaren geduurd heeft. Het was my onmogelyk te lezen, te schrijven of de kleine handwerken met de naeld te verrigten, het klopte my geweldig door gansch het lyf, ik kon moeijelyk verteeren, kon volstrekt niet slapen, en ik was ten prooi aen eene onverdragelyke opschudding der zenuwen die my gedurende gansche uren aed heen en weer gaen zonder te mogen rusten. De geruchten van het gewoon leven, zelfs de stem myner kamerier deden my leed. Ik was doodelyk treurig, en alle omgang met myne gelyken was my zeer lastig geworden. Daer verscheidene engelse en fransche geneesheeren my nuttelooze geneesmiddelen hadden voorgeschreven, heb ik, in wanhopigen toestand ook uw gezondheidsmeel willen beproeven. Sedert dry maenden is het myn gewoon voedsel geworden. De Revalenta Arabica is wel genoemd, want, God zy geloofd! zy heeft my doep herleven, nu kan ik my bezighouden, bezoeken ontvangen en alleggen, eendelyk mynen maetschappelyken staet hernemen. Aenveerd, Mynheer, myne opregte erkentenis en hoogachtung. Voedzamer dan het vleesch, spaert de Gezondheidsbloom wel vyftigmaal den prys der andere geneesmiddelen. In doozen : 1/4 kil., 2 fr. 25; 1/2 kil., 4 fr.; 1 kil., 7 fr.; 2 1/2 kil. 16 fr.; 6 kil. 32 fr.; 12 kil. 60 fr. BARRY DU BARRY en Cie, 12, Keizerstraet, Brussel.

GEZONDHEID AEN ALLEN DOOR DE BESTE DER CHOCOLADEN.

De Chocolate-Revalenta Du Barry in Poeder en Tabletten.

Tienmaal voedzamer als de gewoone Chocolate, zuivert dit uitmuntend voedsel het bloed, versterkt en stilt de zenuwen en hersenen en verkleekt het vleesch. Gezuivert door byzondere machienen van al wat de cacao verwarmt, dient deze chocolate aen de flauwte personen en aen de kinderen van teeder lichaemsgestel; hy geeft den eetlust terug, goede teering en verkwikkende slaep aen de meest afgematte personen, zelfs aen haer die den gewoone chocolate niet meer kunnen nemen.

Certificaet nummer 70,406. « Cadix, 3 juny 1868. Mynheer, myne vrouw die sedert jaren lydende was aen hevige pynen in de darmen en aen slapeloosheid, is door uwe voortreffelyke CHOCOLADE REVALENTA volkomen genezen geworden. Wy zyn u dankbaer en geven u ter dezer gelegenheid het bewys onzer hoogste achtung. VINCENTE MOYANA. « — N. 65.715. « Parys, 11 april 1866. Mynheer, myne dochter, die nitnemend lydend was, kon niets meer verteeren en ook niet slapen, zy was even zwak als slapeloos. Zy bevindt zich zeer goed met het gebruik van den Chocolate-Revalenta du Barry, die haer de gezondheid met goeden apetyt, volmaekte verteerling en slaep, gerustheid der zenuwen, vrolykheid heeft terug geschonken; in een woord, zy geniet nu eene goede gezondheid, waeracn zy sedert jaren vreemd was. A. de Montouis.

In doozen en tabletten voor 12 tassen, 2 fr. 25; id. voor 24 tassen, fr. 4; id. voor 48 tassen, fr. 7; id. voor 120 tassen, fr. 16; id. voor 238 tassen, fr. 32; id. voor 576 tassen, fr. 60, dus omtrent 10 centiemmen de tas. DU BARRY en Cie, 12, Keizerstraet, Brussel. TE KOOP: te St-Truiden, by WARNOTS, apotheker; te Dilsen, by Or 't Eynde, molder; te Maeseyck, by SCHOOLMEESTERS en by HOUTGAERTS, boekdrukker; te Montenaeken, by HOCKENZIELS, apotheker; te Vlytingen, by VANDENDYCK-THONON, negociant.

ANTWERPSCH WATER

gedistilleerd en gezuiverd door A. DE MARAIX, uitvinder St-Petrus- en St-Paulusstraet, te Antwerpen.

TANZUIVEREND WATER & POEDER

van dokter HENOQUE

Leverancier van Z. M. Leopold II, Koning der Belgen, den Keizer der Franschen, enz.

Het ANTWERPSCH WATER is het meeste verspreid van al de reukwaters; geen enkele stad of dorp waer men dit voortbrengsel niet vindt: het is het zachtste en vooral de langdurigste geur, die men kan vinden. De zorgen, die men aen zyne distillatie besteedt op bloemen, bladen en riekend hout, welriekende planten en wortels, maken er een verfrisschender water van dan den besten toilet- of Bully-azyn; eendelyk zyne zuivering maekt er een aengenaemer reukwater van dan het beste keulse water, waerbyn zy het gebruik vervangt. De koninklyke en dubbele Antwerpse wateren zyn van eene onbetwistbare krachtadigheid; voor wrywing van Rhuematismkwalen, die zy onmiddelyk verzachten, bevydt zy er de personen van, die er de plaetsen mede wryven, waer zy pyn geleden hebben. Als men er by den aenval gebruik van maekt en van de eerste pyn die men gevoelt, zich met het Antwerpse Water wryft, is het zelden dat de pyn niet na eene of twee wryvingen verdwynt. Al de geneesheeren van het land raden het voornaemlyk de in geneezing zynde personen aen en vooral om de kamer der zieken te verfrissen. Men gebruikt het voor hoofdpyn, maegpyn, traegzame spysverteering, enz. — Zie het prospectus dat by elke flesch is gevoegd. De koninklyke en dubbele Antwerpse Wateren zyn de sterkste en magtigste van al de reukwaters, niet min dan 90 graden hebbende, dat is het derde meer dan het sterkste keulse water. — Het koninklyk Antwerpse Water, hoedanigheid aen HH. MM. den koning en de koning der Belgen en aen HH. KK. III. den graef en de gravin van Vlaenderen geleverd (extra reuk) aen 2,50 de flesch, verguld opschrift, wordt maer by de coiffeurs of de magazynen van reukwaters van 1re orde en de apothekers verkocht. — De hoedanigheden voor gewoone gebruik worden verkocht: de dubbele 2 fr.; — eerste kwaliteit fr. 1,50; — tweede kwaliteit 1 fr.; overal waer men het keulch water of reukwaters verkoopt. De halve flesschen worden verkocht: fr. 1,00; 0,75 en 0,50 c.

Het TANZUIVEREND WATER en POEDER van den dokter HENOQUE, Richelieustraet, 8, te Parys, zyn ernstig als uitzonderlyk voortbrengsel aenbevelen. Het is algemeen gekend dat tandloeschziekte, het verlies van tanden, veroorzaekt zyn door de schadelijke zelfstandigheden, die de tandzuiverende waters of poeders behalzen, die aen verminderden prys worden verkocht en maer al te veel verspreid zyn in den handel. Het is om die redenen en om die jammerlyke uitwerkselen te voorkomen, dat de geneesheer Henoque een tandzuiverend water en poeder heeft samengesteld, wier eigenschappen, door de geneeskundige Akademien van Frankryk en van België eastgesteld zyn. Het zuiverend water van dokter Henoque wordt verkocht 2, 5 en 5 fr. de flesch; de poeder 2 en 3 fr. de porcelaine doos. Men vindt het artsnykundig Antwerpse water van eene onbetwistbare krachtadigheid tegen het rhuematism, traegzame spysverteering, hoofdpyn, maegpyn, by Mme SJKKERS PIETERS, Brusthemstraet, St-Truiden.

DE GROOTE GEZOND-

HEID BEVORDERAERS

HOLLOWAY'S PILLEN

Het groote geheim om gelukkig te worden ligt daerin, dat men zich eene goede gezondheid verzekert, zonder welke het leven van alle deszelfs genoegen beroofd is. De minste onregelmatige werking van een of ander orgaan moet men dadelik tegengaan en weder in orde brengen, door eene genoegzame dosis van deze zuiveris Pillen te nemen, die het gestel versterken door het bloed van alle onreinheden te zuiveren. Zy herstellen de ongeregelde werking, nemen de oorzaak daarvan weg en herstellen de gewoone en natuerlyke kracht van ieder orgaan, zonder ongemak, pyn of eenige andere onaengename gewaerworsling.

Ongesteldheden der Ingewanden, Lever en Maeg.

Dit geneesmiddel is door de geheele wereld zoo gunstig rekend en de geneezing door hetzelfde zoo verwonderlyk hat enieder er over verbaest staet. Deszelfs groote doortreffelykheid als een geneesmiddel voor lever- en val aendoeningen, en ongeregeldeheden der maeg en ingewanden, is niet langer eene zaak die betwist of betwylgelyk wordt. In deze ziekte is de heilzame uitwerking van holloway's onschatbare pillen zoo dierzaam en uitgebreid dat het geheele gestel vernieuwd en de spysverteering organen versterkt worden, en eene geheele en gemakelyke assimilatie (gelykmaking) bevordert, waer door zoowel de natuerlyke als zedelyke veerkracht verhoogd wordt.

Opstying van het Bloed naar het Hoofd.

Dit wort gewoonlyk veroorzaekt door eene ongeregeldeheid in de maeg en ingewanden, welke indien niet spoedig verholpen, zeer dikwyls noodlottig eindigt. Eenige doses dezer beroemde pillen missen nooit de maeg veerkracht te geven, de afscheidingen te regelen en de vloeistoffen te zuiveren. Duizeling, schemering der oogen en andere voortteekens eener naderende beroerte, worden geheel verdreven door een geregeld gebruik van dit bewonderenswaardig geneesmiddel.

De beste Vriend der Vrouwen.

Voor alle ongesteldheden door zwakte, dezer sekse eigen en in iedere omstandigheid waerby het leven der vrouw in gevaer is, betzy frugdig of bejaerd, getrouwd of ongetrouwd, wordt dit zacht maar spoedig werkend geneesmiddel met vriendelyken ernst aenbevolen. Het

zerstelt alle verkeerde werking der organen waeracn hy onderhevig zyn.

Klier- en alle andere Huiduitslag.

Voor allen huiduitslag hoe ingeworteld ook, zyn deze medecynen een vorstelyk geneesmiddel. Terwyl de pillen op het bloed werken dat zy zuiveren, dringt de zalf door de poriën der huid en zuivert alle kanalen, even als water in den grond trekt en zout in het vleesch. Het geheele natuerlyke werktuig wordt daerdoor gezond, regelmatig en sterk.

Hoest, Verkoudheid en Aemborstigheid.

Geen middel geneest eene langdurige verkoudheid of eene die zich op de borst vastgezet heeft, zoo spoedig als deze beroemde pillen. Zelfs in gevallen waer de eerste kenteekenen van aemborstigheid zich voordoen, kan men op deze pillen zich verlaten als een zeker en onfeilbaar geneesmiddel, vooral indien men tegelykertyd de borst en de keel iederen morgen en iederen avond goed met de zalf insmeert.

Gebrekkige Spysverteering, Hoofdpyn uit de Gal voortkomende.

Deze ongesteldheden worden dikwyls ligt geacht, maer men behoorde wel indachtig te zyn dat door verwaerloozing en nalatigheid zy dikwyls zeer ernstig worden. Draeg spoedig zorg voor eene ongeregelde maeg door het gebruik van Holloway's pillen, smeer zyne beroemde zalf op de holte der maeg, en men zal spoedig eene verbetering waernemen in de spysverteering, eetlust, levensgeesten en krachten. Deze verbetering hoewel trapsge wyze zal volkomen dierzaam zyn.

de wereld bekend is voor de volgende iekten :

- Kortsen. Roode loop. Aemborstigheid. Roos. Gal siekten. Vronwlyke onregelmatigheden. Puztjes op de huid. Pyn in de ingewanden. Toevallen. Koliek. Jicht. Verstoppingen. Gezwellen. Tering. Eterbuiten. Verzwakking. Venerische ziekten. Waterzucht. Hoofdpyn.

Het is het voordeeligste de groote doozen te nemen. NB. — Gebruiksanwyzingen voor lyders aen bovenstaende ziekten zyn by iederen pot gevoegd. Te koop by de Apothekers tegen 4 fr. 50 c., 3 fr. 75 c. en 6 fr. de doos. Voor den verkoop in 't groot vervege men zich by den eigenaar, professor Holloway, 244, Strand, te Londen.

BERIGT

De gebroeders en zusters SMETS, buiten de Diestersche poort, 4, te St-Truiden, maken het publiek bekend dat hun magazyn voorzien is van allerbesten GUANO 1re kwaliteit, alsook van KOLEN en GRUIS. Zy bevelen zich in de gunst van eenieder voor den verkoop in 't groot en in 't klein.

TE KOOP by DAENEN, Lichtenberg-Brusthem, PLANTSOEENEN van Kersen, Appelen- en Peerenboomen, in groot getal en aen goedkoop prys.

IN DEN GROOTEN DEPOT VAN ANTWERPEN

J. DANIELS en Cie in de Stapelstraet, vlak tegenover Sint Marten kerk te Sint-Truiden

Zyn te bekomen allerlei fyne SPECERYEN in 't klein en in 't groot per 500 en 1000 kilos en altyd 10 centiemmen per halven kilo minder dan alle hoegaemde konkurrenten, alsook den zoogezegden rebut van kolly van 18 cent den halven kilo, doch zonder hem voor smakelyk aen te bevelen: het is niet door bedriegery of valsching dat wy op zoo korten tyd eene zoo tairyke klanditie en groote vermaertheid bekomen hebben; want alle Specery-artikelen van de kleinste tot de grootste en van de beste kwaliteit zyn by ons te bekomen altyd aen de allerlaegste pryzen, byzonder allerbesten gebranden kolly aen 55 cent den halven kilo en van nog lagere pryzen, waervoor wy ten andere reeds lang gunstig gekend zyn en het grootste vertrouwen verworven hebben, en waeracn eenieder zich in onzen depot vry mag komen overtuigen zonder te koopen.

Te huren een grooten ZOLDER, dienstig tot alle gebruik. Zich te bevragen op het bureel van dit blad.

VERTREKUREN VAN DEN YZEREN WEG.

St-Truiden naar BRUSSEL, LUIK, VERVIERS, ANTWERPEN en GENT: 's Morgens 8 ure 21 minuten. » 9 » 55 » Na middag 12 » 03 » 's Avonds 6 » 25 » 7 » 13 »

St Truiden naar HASSELT, MAESTRICHT

AKEN, DIEST, AERSCHOT, ANTWERPEN: 's Morgens 6 ure 45 minuten. » 9 » 30 » Na middag 2 » 15 » » 3 » 44 » 's Avonds 8 » 09 » Van Londen naar ST-TRUIDEN. 's Morgens 6 ure 00 minuten. » 9 » 10 » Na middag 12 » 50 » » 3 » 25 » 's Avonds 7 » 50 »

POSTWAGENDIENST.

Van St-Truiden naar Tongeren: om 9 ure 50 's morgens. Van St-Truiden naar Thienen: Woensd. s en Zaterdag om 2 ure na middag.

VERTREKUREN DER MALLE-POSTE.

Naer Tongeren en Loon, 5 15 en 10 ure 's morgens ten 4-15 's avonds. Naer Gangelom, 10-40 ure 's avonds. Naer Hasselt, 1-15 's morgens. Aenomst van Tongeren en Loon, 7-27 's morgens, 1-29 en 6-09 's avonds. Van Gangelom, 1-25 ure 's morgens. Van Hasselt, 10-35 ure 's avonds. St-Truiden. — Boekd. De Cocq-Croten.